Yttrande från Europeiska regionkommittén – Förslag till en europeisk försvarsfond

(2018/C 247/08)

Föredragande: Dainis Turlais (LV-ALDE), ledamot, stadsfullmäktige, Riga

Referensdokument: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram som syftar till att stödja konkurrenskraften och innovationskapaciteten inom unionens försvarsindustri

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Start för Europeiska försvarsfonden

COM(2017) 295 final

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Lägg till ett nytt beaktandeled efter det sista beaktandeledet:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	med beaktande av det permanenta strukturerade samarbete inom säkerhet och försvar som 23 medlemsstater i Europeiska unionen enades om den 13 november 2017 i enlighet med artikel 42.6 och artikel 46 samt protokoll 10 i EU-fördraget,

Ändringsrekommendation 2

Skäl 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(2) För att bidra till ökad konkurrenskraft och innovationskapacitet inom unionens försvarsindustri bör ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram (nedan kallat *programmet*) inrättas. ***Programmet bör syfta*** till att stärka konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri, bland annat it-försvar, genom att stödja samarbetet mellan företag som befinner sig i ett utvecklingsskede när det gäller försvarsprodukter och försvarsteknik. Utvecklingsskedet som kommer efter forsknings- och teknikskedet innebär betydande risker och kostnader som hämmar det fortsatta utnyttjandet av forskningsresultaten och har en negativ inverkan på konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri. Genom att stödja utvecklingsskedet skulle programmet bidra till ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet och bidra till att överbrygga klyftan mellan forskning och produktion och främja alla former av innovation. Programmet bör komplettera den verksamhet som genomförs i enlighet med artikel 182 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) och omfattar inte produktionen av försvarsprodukter och försvarsteknik.	(2) För att bidra till ökad konkurrenskraft och innovationskapacitet inom unionens försvarsindustri ***och till effektivitetsvinster för de övergripande försvarsutgifterna i unionen, och därigenom främja EU:s strategiska oberoende,*** bör ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram (nedan kallat *programmet*) inrättas. ***Det är viktigt att programmet ser*** till att stärka konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri, bland annat it-försvar, genom att stödja samarbetet mellan företag ***från olika stater, särskilt små och medelstora företag*** som befinner sig i ett utvecklingsskede när det gäller försvarsprodukter och försvarsteknik. Utvecklingsskedet som kommer efter forsknings- och teknikskedet innebär betydande risker och kostnader som hämmar det fortsatta utnyttjandet av forskningsresultaten och har en negativ inverkan på konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri. Genom att stödja utvecklingsskedet skulle programmet bidra till ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet och bidra till att överbrygga klyftan mellan forskning och produktion och främja alla former av innovation. Programmet bör komplettera den verksamhet som genomförs i enlighet med artikel 182 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) och omfattar inte produktionen av försvarsprodukter och försvarsteknik.

Ändringsrekommendation 3

Skäl 3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(3) För att bättre utnyttja stordriftsfördelar inom försvarsindustrin bör programmet stödja samarbete mellan företag vid utvecklingen av försvarsprodukter och försvarsteknik.	(3) För att bättre utnyttja stordriftsfördelar inom försvarsindustrin bör programmet stödja samarbete mellan ***medlemsstater respektive*** företag vid utvecklingen av försvarsprodukter och försvarsteknik ***och därigenom främja standardiseringen av militära system och samtidigt förbättra deras driftskompatibilitet***.

Ändringsrekommendation 4

Skäl 4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(4) Programmet bör omfatta en tvåårsperiod från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2020, samtidigt som finansieringsramen för genomförandet av programmet bör fastställas för denna period.	(4) Programmet bör omfatta en tvåårsperiod från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2020, samtidigt som finansieringsramen för genomförandet av programmet bör fastställas för denna period. ***För att finansiera programmet ur unionens allmänna budget bör ett belopp på 500 miljoner euro i löpande priser avsättas för detta ändamål. Med tanke på att programmet är ett nytt initiativ som inte planerades när den fleråriga budgetramen för 2014–2020 fastställdes, och för att undvika eventuella negativa effekter för finansieringen av befintliga fleråriga program, bör detta belopp tas från outnyttjade marginaler under taken i den fleråriga budgetramen. Det slutliga beloppet bör godkännas av Europaparlamentet och rådet genom det årliga budgetförfarandet.***

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 5

Skäl 5

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(5) Programmet bör genomföras helt i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ([6]). Finansieringen får i synnerhet ges i form av bidrag. Finansieringsinstrument eller offentlig upphandling får användas där så är lämpligt.	(5) Programmet bör genomföras helt i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ([6]). Finansieringen får i synnerhet ges i form av bidrag. Finansieringsinstrument eller offentlig upphandling får användas där så är lämpligt***, och mekanismer för kombinerad finansiering skulle kunna vara av intresse***.
([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).	([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

Motivering

Ej tillämpligt.

Ändringsrekommendation 6

Skäl 10

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(10) Eftersom målet för programmet är att främja konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri genom att minska riskerna i utvecklingsskedet av samarbetsprojekt, bör det omfatta de åtgärder som rör utvecklingen av försvarsprodukter eller försvarsteknik, nämligen fastställande av gemensamma tekniska specifikationer, utformning, prototyputveckling, provning, kvalificering, certifiering samt genomförbarhetsstudier och andra stödjande åtgärder. Detta kommer att gälla även för uppgraderingar av befintliga försvarsprodukter och befintlig försvarsteknik.	(10) Eftersom målet för programmet är att ***öka EU:s strategiska oberoende och dess försvarskapacitet och*** främja konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri genom att minska riskerna i utvecklingsskedet av samarbetsprojekt, bör det omfatta de åtgärder som rör utvecklingen av försvarsprodukter eller försvarsteknik, nämligen fastställande av gemensamma tekniska specifikationer, utformning, prototyputveckling, provning, kvalificering, certifiering samt genomförbarhetsstudier och andra stödjande åtgärder. Detta kommer att gälla även för uppgraderingar av befintliga försvarsprodukter och befintlig försvarsteknik ***som utvecklats av medlemsstaterna***.

Ändringsrekommendation 7

Skäl 13

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(13) Eftersom programmet syftar till att öka konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri, bör endast enheter som är etablerade i unionen och som utför praktisk kontroll av medlemsstaterna eller invånarna i medlemsstaterna kunna få stöd. För att säkerställa skyddet av väsentliga säkerhetsintressen i unionen och dess medlemsstater ska infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som används av stödmottagarna och underleverantörerna i de åtgärder som finansieras inom ramen för programmet dessutom inte vara belägna i ett land utanför unionen.	(13) Eftersom programmet syftar till att öka konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri, bör endast enheter som är etablerade i unionen och som utför praktisk kontroll av medlemsstaterna eller invånarna i medlemsstaterna kunna få stöd. För att säkerställa skyddet av väsentliga säkerhetsintressen i unionen och dess medlemsstater ska infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som används av stödmottagarna och underleverantörerna i de åtgärder som finansieras inom ramen för programmet dessutom inte vara belägna i ett land utanför unionen. ***Inom det gränsöverskridande samarbetet måste man se till att företag som är registrerade i EU skyddas mot inflytande från företag i tredjeländer.***

Ändringsrekommendation 8

Skäl 21

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(21) Kommissionen bör inrätta ett flerårigt arbetsprogram i enlighet med målen för programmet. Kommissionen bör vid inrättandet av arbetsprogrammet biträdas av en kommitté med företrädare från medlemsstaterna (nedan kallad *programkommittén*). Eftersom man inom unionens politik ser små och medelstora företag som mycket viktiga när det gäller att säkerställa ekonomisk tillväxt, innovation, sysselsättning och social integration i unionen och eftersom de åtgärder som får stöd normalt kräver gränsöverskridande samarbete, är det viktigt att arbetsprogrammet återspeglar och möjliggör ett sådant gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag ***och att därför en andel av*** den totala budgeten ***gynnar sådana åtgärder***.	(21) Kommissionen bör inrätta ett flerårigt arbetsprogram i enlighet med målen för programmet. Kommissionen bör vid inrättandet av arbetsprogrammet biträdas av en kommitté med företrädare från medlemsstaterna (nedan kallad *programkommittén*). Eftersom man inom unionens politik ser små och medelstora företag som mycket viktiga när det gäller att säkerställa ekonomisk tillväxt, innovation, sysselsättning och social integration i unionen och eftersom de åtgärder som får stöd normalt kräver gränsöverskridande samarbete, är det viktigt att arbetsprogrammet återspeglar och möjliggör ett sådant gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag***, där bidragen bör uppgå till åtminstone 20 %*** av den totala budgeten ***varje år***.

Ändringsrekommendation 9

Nytt skäl efter skäl 25

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	(26) Kommissionen bör framhålla vikten av en territoriell/platsbaserad strategi och informera små och medelstora företag, regionala kluster och regioner i alla medlemsstater om möjligheterna att dra nytta av programmet och andra möjligheter att finansiera försvarsprojekt, framför allt med stöd av skyddet av regionala strategier för smart specialisering.

Ändringsrekommendation 10

Artikel 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 2	*Artikel 2*
Mål	**Mål**
Programmet ska ha följande mål:	Programmet ska ha följande mål:
a) Det ska främja konkurrenskraften och innovationskapaciteten inom unionens försvarsindustri genom stöd till åtgärder som befinner sig i ett utvecklingsskede.	a) Det ska främja konkurrenskraften och innovationskapaciteten inom unionens försvarsindustri genom stöd till åtgärder som befinner sig i ett utvecklingsskede.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
b) Det ska stödja och stimulera samarbetet mellan företag, inklusive små och medelstora företag, vid utvecklingen av teknik eller produkter i enlighet med de kapacitetsutvecklingsprioriteringar som medlemsstaterna gemensamt enats om inom unionen.	b) Det ska stödja och stimulera samarbetet mellan företag, inklusive små och medelstora företag, vid utvecklingen av teknik eller produkter i enlighet med de kapacitetsutvecklingsprioriteringar som medlemsstaterna gemensamt enats om inom unionen.
c) Det ska främja ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet och bidra till att överbrygga klyftan mellan forskning och utveckling.	c) Det ska främja ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet och bidra till att överbrygga klyftan mellan forskning och utveckling.
	d) Det ska stärka försvars- och säkerhetskapaciteten i de EU-medlemsstater som ligger vid EU:s yttre gränser.

Motivering

Programmet måste vara inkluderande och öppet för stödmottagare från alla medlemsstater samt riva ner geografiska barriärer. För att genomföra åtaganden avseende kontroll och försvar av EU:s yttre gränser bör medlemsstaterna i fråga ha möjlighet att utveckla smart specialisering inom ramen för försvarsindustrin.

Ändringsrekommendation 11

Artikel 3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 3	*Artikel 3*
Budget	**Budget**
Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2019–2020 fastställs till 500 miljoner euro i löpande priser.	Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2019–2020 fastställs till 500 miljoner euro i löpande priser***, som uteslutande ska tas från outnyttjade marginaler och inte ska komma från omfördelningar av budgeten***.

Motivering

Det är otänkbart att budgeten för detta program, som inte var planerad när den fleråriga budgetramen fastställdes, skulle tas från medel som redan har avsatts för pågående EU-program.

Ändringsrekommendation 12

Artikel 4.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Allmänna finansieringsbestämmelser	**Allmänna finansieringsbestämmelser**
Det ekonomiska biståndet från unionen får tillhandahållas genom sådana typer av finansiering som tas upp i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, i synnerhet ***följande typer:***	Det ekonomiska biståndet från unionen får tillhandahållas genom sådana typer av finansiering som tas upp i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, i synnerhet ***bidrag och i vissa fall även finansieringsinstrument och offentlig*** upphandling. ***Det ekonomiska biståndet från unionen får användas för tekniskt stöd till utarbetande av små och medelstora företags projekt.***
a) Bidrag.	
b) Finansieringsinstrument.	
c) Offentlig upphandling.	

Ändringsrekommendation 13

Artikel 7.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Stödberättigade enheter	**Stödberättigade enheter**
Stödmottagare ska vara företag som är etablerade i unionen och i vilka medlemsstater och/eller medborgare i medlemsstater äger mer än 50 % av företaget och utövar den faktiska kontrollen över det i den mening som avses i artikel 6.3, antingen direkt eller indirekt via ett eller flera andra företag. Dessutom ska all infrastruktur samt alla anläggningar, tillgångar och resurser som används av deltagarna, inbegripet underleverantörer och andra tredje parter, i åtgärder som finansieras inom ramen för programmet vara belägna på medlemsstaternas territorium under hela den tid som åtgärden pågår.	Stödmottagare***, som uppfyller kriterierna för gränsöverskridande samarbete, och deras underleverantörer*** ska vara företag som är etablerade i unionen och i vilka medlemsstater och/eller medborgare i medlemsstater äger mer än 50 % av företaget och utövar den faktiska kontrollen över det i den mening som avses i artikel 6.3, antingen direkt eller indirekt via ett eller flera andra företag. Dessutom ska all infrastruktur samt alla anläggningar, tillgångar och resurser som används av deltagarna, inbegripet underleverantörer och andra tredje parter, i åtgärder som finansieras inom ramen för programmet vara belägna på medlemsstaternas territorium under hela den tid som åtgärden pågår.

Ändringsrekommendation 14

Artikel 10

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Tilldelningskriterier	**Tilldelningskriterier**
Åtgärder som föreslås för finansiering inom ramen för programmet ska utvärderas på grundval av följande kumulativa kriterier:	Åtgärder som föreslås för finansiering inom ramen för programmet ska utvärderas på grundval av följande kumulativa kriterier:
a) Spetskompetens.	a) Spetskompetens.
b) Bidrag till innovation och teknisk utveckling av försvarsindustrin och därmed främjande av unionens industriella oberoende på området för försvarsteknik.	b) Bidrag till innovation och teknisk utveckling av försvarsindustrin och därmed främjande av unionens industriella oberoende på området för försvarsteknik.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
c) Bidrag till unionens säkerhets- och försvarspolitiska intressen genom att stärka den försvarsteknik som bidrar till att genomföra de kapacitetsutvecklingsprioriteringar som unionens medlemsstater har enats om.	c) Bidrag till unionens säkerhets- och försvarspolitiska intressen genom att stärka den försvarsteknik som bidrar till att genomföra de kapacitetsutvecklingsprioriteringar som unionens medlemsstater har enats om.
d) Praktisk genomförbarhet, framför allt genom att stödmottagarna visar att de återstående kostnaderna för den stödberättigande åtgärden täcks av andra finansieringssätt, t.ex. medlemsstaternas bidrag.	d) Praktisk genomförbarhet, framför allt genom att stödmottagarna visar att de återstående kostnaderna för den stödberättigande åtgärden täcks av andra finansieringssätt, t.ex. medlemsstaternas bidrag.
e) För de åtgärder som beskrivs i artikel 6.1 b–e avses bidrag till konkurrenskraften inom den europeiska försvarsindustrin genom att stödmottagarna visar att medlemsstaterna har åtagit sig att gemensamt producera och köpa in den färdiga produkten eller tekniken på ett samordnat sätt, även genom gemensam upphandling i förekommande fall.	e) För de åtgärder som beskrivs i artikel 6.1 b–e avses bidrag till konkurrenskraften inom den europeiska försvarsindustrin genom att stödmottagarna visar att medlemsstaterna har åtagit sig att gemensamt producera och köpa in den färdiga produkten eller tekniken på ett samordnat sätt, även genom gemensam upphandling i förekommande fall. ***Åtgärder för vilka finansiering föreslås inom ramen för den del av programmet som avser stöd till små och medelstora företag och förbättrad säkerhets- och försvarskapacitet i regioner som ligger vid EU:s yttre gränser ska bedömas på grundval av följande kriterier:*** ***a) Spetskompetens.*** ***b) Möjligheten att skapa ett system av militärindustriella företag som är integrerade i säkerhets- och försvarssektorn.*** ***c) Praktisk genomförbarhet, framför allt genom att stödmottagarna visar att de återstående kostnaderna för den stödberättigande åtgärden täcks av andra finansieringssätt, t.ex. medlemsstaternas bidrag.***

Motivering

Ej tillämpligt.

Ändringsrekommendation 15

Artikel 13.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Arbetsprogram	**Arbetsprogram**
Arbetsprogrammet ska säkerställa att ***en trovärdig andel*** av den totala budgeten gynnar åtgärder som gör det möjligt för små och medelstora företag att delta över gränserna.	Arbetsprogrammet ska säkerställa att ***minst 20 %*** av den totala budgeten gynnar åtgärder som gör det möjligt för små och medelstora företag att delta över gränserna.

Motivering

Ej tillämpligt.

II. **POLITISKA REKOMMENDATIONER**

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Säkerheten i världen hotas av ett allt bredare spektrum av hot (krig, väpnade konflikter, terrorism, illegal migration, korruption och populism). Varje EU-medlemsstat och varje region har sina egna säkerhetsproblem. Europeiska regionkommittén (ReK) stöder förslaget till europeiskt försvarsprogram och målen för detta – att förbättra kapaciteten hos EU:s försvarsindustri, it-försvaret, konkurrenskraften, innovationen, ett bättre utnyttjande av resultaten från forskningen på försvarsområdet, främjande av samarbete mellan företag som utvecklar försvarsprodukter och försvarsteknik och utnyttjande av medlemsstaternas långsiktiga samarbetsprojekt. Vi välkomnar också initiativet att inrätta en europeisk försvarsfond, som ska omfatta såväl det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet som den förberedande åtgärden om forskning på försvarsområdet.

2. Säkerheten i varje land och i EU som helhet grundar sig på framför allt två pelare – den ekonomiska potentialen och ett samhälle som präglas av enighet och sammanhållning. Säkerheten i en medlemsstat har kommit att bli liktydig med säkerheten för hela EU. EU måste stärka sin roll på säkerhetsområdet och bli en inflytelserik global aktör för att stärka freden.

Respekt för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

3. Kommittén konstaterar att artikel 173 i EUF-fördraget är en lämplig rättslig grund för programmet eftersom den behandlar industrins konkurrenskraft.

4. ReK betonar att genomförandet av programmet kommer att förvaltas av Europeiska försvarsbyrån som fungerar som en tillsynsmyndighet som är ansvarig endast inför rådet. Det är dessutom inte gängse praxis att en tillsynsmyndighet förvaltar så stora budgetanslag. ReK uppmanar därför Europeiska kommissionen att säkerställa största möjliga insyn i driften av programmet och att som förebild använda de genomförandeorgan som är ansvariga inför Europaparlamentet.

5. Vi uppmanar kommissionen att utnyttja den potential som finns i EU:s samtliga medlemsstater och att inte koncentrera stödet till vissa områden, utan att komma ihåg att regional utveckling också handlar om EU-medlemsstaternas inre säkerhet och är ett mål för utvecklingen.

6. ReK anser att man bör ägna uppmärksamhet åt att förbättra säkerhets- och försvarskapaciteten i regioner vid EU:s yttre gränser.

Fokus på EU:s mervärde

7. EU kan uppnå fred, frihet, jämlikhet och stabilitet i samarbete med de nationella regeringarna, där frågan om Europas mervärde står på dagordningen, och den bör också finnas med i Europeiska försvarsfondens handlingsplan.

8. Vi stöder kommissionens initiativ att utnyttja alla sina befogenheter för att stärka EU-medlemsstaternas försvarskapacitet och stimulera samarbetet mellan staterna med målet att säkerställa en djupare integration och tydligare ange vilken inriktning stödet till planeringen av staternas försvarskapacitet och skapandet av konkurrenskraftiga integrerade leveranskedjor bör ha.

9. Man måste framhålla att skapandet av konkurrenskraftiga integrerade leveranskedjor inom EU förutsätter att det finns en politisk beredskap i medlemsstaterna att engagera sig. Europeiska försvarsfonden bör främja och stimulera gemensamma samarbetsåtgärder mellan medlemsstaterna inom försvarsprodukter och försvarsteknik.

10. Kommittén vill understryka att man aktivt bör verka för att öka EU:s strategiska oberoende och försvarskapacitet. Man bör främja konkurrenskraften hos EU:s försvarsindustri och mycket noggrant undersöka om de sökande verkligen är stödmottagare i EU. Både de främsta uppdragstagarna och underleverantörerna måste vara registrerade i EU och till minst 50 % tillhöra medlemsstaterna eller fysiska eller juridiska personer i EU, och faktiskt kontrolleras av europeiskt kapital. Ledningen för dessa företag och den faktiska kontrollen av dem bör ske inom EU. Kommissionen måste också se till att inget tredjeland har den faktiska kontrollen över någon av de organisationer som ingår i ett konsortium.

11. Vi betonar att Europeiska försvarsfonden inte ska ersätta medlemsstaternas åtgärder utan komplettera dem med gränsöverskridande projekt som inte kan finansieras av en medlemsstat. Europeiska försvarsfonden kommer, i samordning med medlemsstaternas, Natos och andra internationella investeringar, att fungera som ett komplement till medlemsstaternas insatser och innebära ett tydligt EU-mervärde för försvarspolitiken i Europa.

Små och medelstora företags integration i de europeiska försvarsleveranskedjorna

12. Kommittén ställer sig positiv till att Europeiska försvarsfonden grundar sig på ”hela livscykeln” och att man kommer att stödja forskning och utveckling av försvarsprodukter/försvarsteknik, som är fondens två delar.

13. Vi rekommenderar framför allt att man vid bedömningen av projektansökningarna ger extrapoäng till konsortier med fler små och medelstora företag.

14. En viktig förutsättning för utvecklingen av Europeiska försvarsfondens två delar är att det finns en verksam mekanism för kapacitetsplanering, att man fastställer prioriteringar inom forskning och kapacitet samt nära samordnar de båda delarna.

15. Kommittén anser att EU med sin kompletterande finansiering bör stödja EU:s försvarsindustri på det egna territoriet och ställer sig bakom den definition av stödmottagare som kommissionen formulerat i sitt meddelande.

16. Vi uppmanar medlemsstaterna att aktivt delta i förvaltningen av de två fonderna och att fastställa sina behov och prioriteringar.

17. ReK välkomnar kommissionens planer på att mer effektivt utnyttja tillämpningen av civil teknik på det militära området. Vi anser att investeringar i sådan teknik är en fantastisk möjlighet att stimulera EU:s ekonomiska tillväxt och skapa högkvalificerade arbetstillfällen. Det finns nämligen många branscher på detta område: elektronik, luftfart, robotteknik, superdatorteknik, rymdfart, textilprodukter, byggindustri, telekommunikationer, övervakning, energisektor, navigation m. m.

18. Man bör beakta att de företag som ägnar sig åt sådan innovativ teknik framför allt är nystartade företag och små och medelstora företag som, om de får lämpligt stöd, skulle kunna säkerställa betydande tekniska framsteg inom EU:s försvarssektor. Vi välkomnar kommissionens viktiga beslut att ge riktat stöd till små och medelstora företag inom denna sektor.

19. Kommittén efterlyser en bättre samordning mellan relevanta avdelningar för att underrätta berörda parter och främja utvecklingen av produkter och teknik med dubbla användningsområden. EU bör utnyttja denna stora potential för att öka tillväxten och konkurrenskraften.

20. ReK delar kommissionens ståndpunkt när det handlar om att göra det lättare att involvera små och medelstora företag i gränsöverskridande projekt. Detta ska få finansiellt stöd med medel från Europeiska försvarsfonden. Det är viktigt att inse att integrationen av små och medelstora företag i EU:s leverantörskedjor på försvarsområdet bör tjäna ett syfte: att stärka EU:s säkerhet och försvar, konkurrenskraft och strategiska oberoende. Europeiska försvarsfonden bör skapa ett incitamentprogram som stimulerar uppnåendet av dessa mål.

21. Kommittén anser att kommissionen bör mobilisera alla tillgängliga instrument för att små och medelstora företag i hela EU ska säkerställa rättvis tillgång till stöd från fonden. Framsteg på innovationsområdet kan inte mätas på kort sikt och kräver dessutom ett seriöst förarbete. Just införandet av en systematisk investeringspolitik som samordnas på alla nivåer ger EU:s ledande företag inom teknisk innovation incitament att bli strategiska investerare i små och medelstora företag.

22. ReK uppmanar kommissionen att stödja följande sätt att öka de små och medelstora företagens deltagande i försvarsprojekt:

— Kriterierna i den nuvarande fleråriga budgetramen för tilldelning av finansiellt stöd till samarbetsprojekt bör också omfatta en bestämmelse om minst två medlemsstater och tre företag. Det är viktigt att de föreslagna projekten verkligen är gränsöverskridande och kan minska fragmenteringen av försvarsmarknaden i EU. Tilldelningskriterierna bör innehålla ytterligare bestämmelser för konsortier med flera företag och medlemsstater.

— Konsortier med ett större antal små och medelstora företag bör ges företräde framför liknande förslag med färre små och medelstora företag.

— Kommittén anser att man i möjligaste mån bör fastställa att åtminstone ett forsknings- och utvecklingstema bör vara kopplat till små och medelstora företag, vilket redan är fallet för i de ansökningsomgångar som offentliggörs på forskningsområdet.

— Vi anser att man bör skapa ett stabilt kommunikationssystem som samordnar de berörda kommissionsavdelningarnas gemensamma informationsinsatser. Ett av de främsta framstegen som man kan uppnå med ett sådant system är att man skapar ett enda informationsställe som lämnar information om alla finansieringsmöjligheter, däribland alla relevanta EU-program som finns tillgängliga när det gäller både försvar och dubbla användningsområden. Det är viktigt att man i detta kommunikationssystem offentliggör exempel på bästa praxis.

— Kommittén välkomnar kommissionens beslut att anslå en del av Europeiska försvarsfondens budget till små och medelstora företag, för projekt med gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag. Vi stöder förslaget om att anslå 20 % av budgeten för sådana projekt.

Finansiering

23. Man bör beakta att EIB-gruppen är en viktig partner för investeringar i teknik med dubbla användningsområden där små och medelstora företag spelar en viktig roll inom civil tillämpning av militär utrustning/teknik, it-säkerhet, vacciner och bioförsvar, telekommunikationer och informationsinfrastruktur.

24. Vi betonar, mot bakgrund av försvarssektorns specifika särdrag, att inte alla banktjänstinstrument är lämpade för att stödja små och medelstora företag. ReK välkomnar EIB:s proaktiva strategi – att använda andra instrument, såsom lån, garantier och eget kapital.

25. Kommittén anser att antagandet av en europeisk försvarsfond inte får tjäna som förevändning för att minska eller på något sätt påverka anslagen för sammanhållningspolitiken, som även i fortsättningen måste vara EU:s viktigaste verktyg för offentliga investeringar, med målet att förbättra den europeiska integrationen genom social, ekonomisk och territoriell sammanhållning.

Bryssel den 23 mars 2018.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs ordförande